

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE ENERGIE(TRANSITIE), DUURZAAMHEID EN WONEN

(onderdeel van de doorlopende commissievergadering over de Voorjaarsnota en
bijbehorende stukken en het coalitieakkoord)

Datum 23 juni 2022, 20.15 uur
Locatie Stadhuis, Raadzaal
Verslag door Stenografisch Bureau De Jong
Vaststelling verslag

Aanwezigen:

De voorzitter, de heer Van Steeg; de wethouders mw. L. van Hooijdonk, mw. E. Oosters, mw. S. Schilderman, mw. R. Streefland, dhr. D. de Vries; de leden dhr. H. Bakker (D66), dhr. R. Peters (D66), dhr. G. Dijkstra (EenUtrecht), dhr. H. Essabiri (DENK), mw. K. Alblas (ChristenUnie), mw. M. Minnaert (Bij1), dhr. D. Harris (SP), mw. R. Heijne (GroenLinks), dhr. P. Zwanenberg (GroenLinks), dhr. G. te Hoonte (VVD), mw. A. Oudejans (Student & Starter), dhr. M. van Heuven (PvdD), mw. J. Zwinkels (CDA), mw. M. Biemans (PvdA), dhr. R. van der Zweth (PvdA), mw. C. Passier (Volt), mw. V. Smit, (Volt).

Afwezigen:

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Agenda commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

1. Opening en mededelingen - 1 -
2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 - 1 -
3. Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2022 - 1 -
4. Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2022 - 1 -
5. Raadsvoorstel Programma Water en Riolering Utrecht 2023-2027 - 1 -
6. Raadsbrief Voortgang Nota Beheer Openbare Ruimte en MJIP 2023-2027 - 1 -

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**, de heer Van Steeg, opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom, ook degenen die de vergadering online volgen. Hij meldt dat de leden in het debat ook hun mening over het coalitieakkoord kunnen inbrengen. Hij stelt vast dat er geen verzoeken zijn binnengekomen om de geheime bijlagen bij de stukken te bespreken. Tijdens de raadsvergadering van 7 juli a.s. zal de raad besluiten over de Voorjaarsnota en de bijbehorende raadsvoorstellen.

De **voorzitter** stelt hierna gelijktijdig aan de orde:

- 2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022**
- 3. Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2022**
- 4. Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2022**
- 5. Raadsvoorstel Programma Water en Riolering Utrecht 2023-2027**
- 6. Raadsbrief Voortgang Nota Beheer Openbare Ruimte en MJIP 2023-2027**

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt dat voor de VVD wonen prioriteit heeft deze periode. Een 40-35-25-verdeling van de woningvoorraad gaat echter te ver, omdat dan één op de drie woningen een sociale huurwoning is. Dit klopt niet met de inkomensverdeling. Bovendien zijn projecten dan niet meer rendabel voor ontwikkelaars, tenzij de kosten verhaald worden op het vrijesectordeel. De VVD wil meer doorstroming, maar het is straks niet meer mogelijk om je huurwoning te kopen. De VVD is blij dat vergunningsvrij wonen mogelijk wordt voor vier personen en is benieuwd wanneer de verhuurdersvergunning er is. De VVD is teleurgesteld dat er maar 10% verloot wordt. Met betrekking tot Samen voor Overvecht staat in het coalitieakkoord dat het een succesvolle aanpak is maar dat er nog geëvalueerd moet worden. Die volgorde klopt niet. Hij hoort graag wat er zo goed was dat de wijkaanpak verlengd moet worden naar andere wijken. Inwoners hebben aangegeven zelf niets te merken van de aanpak. De VVD roept op om in gesprek met de inwoners te bepalen waar het geld echt heen moet gaan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat in een aantal wijken door een cumulatie van problemen extra ingrijpen van de overheid nodig is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil graag eerst weten wat wel en niet succesvol aan de aanpak is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst op de voorwaarden die ten aanzien van de evaluatie in het coalitieakkoord staan.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is steeds voorstander geweest van een ferme aanpak van Overvecht, maar wil resultaat zien in de wijk.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft begrepen dat de Overvechters kritisch zijn op de aanpak, maar dat ze niet willen dat die stopt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt niet dat Samen voor Overvecht moet stoppen, maar wil eerst een evaluatie alvorens door te pakken naar andere wijken. Hij vervolgt met het onderwerp energie. Hij mist zonnethermie in het coalitieakkoord. Met een raadsbreed aangenomen motie is bepaald dat ook daarnaar moet worden gekeken. Hij vraagt een toezegging dat er wordt gewerkt aan de SDE-subsidieopzet voor zonnethermie.

De huidige problemen met energievoorziening vragen een focus op het opslaan van warmte en energie. Kan de wethouder daarin nog iets voortvarender tewerk gaan? De VVD wil dat doorgepakt wordt op de zonneprojecten waar draagvlak voor is. De VVD heeft twijfels over Ockhuijsen en wil eerst geïnformeerd worden over het draagvlak.

Met betrekking tot Rijnenburg vindt hij het dreigen met onteigening contraproductief als daar een grote stadswijk moet worden gebouwd. Er is geen planologisch besluit genomen dat er energie moet komen in Rijnenburg. Er is dus geen titel om te onteigenen. Wat is volgens de wethouder het effect op de samenwerking?

Een volgend punt is milieu en emissieloos vervoer. Hij vindt het niet goed om onderzoek te doen naar het vergroten van de milieuzone en stelt voor om het landelijk beleid af te wachten. Er wordt volgens hem wel heel makkelijk gezegd dat er een heel groot gedeelte van de automobieliteit wordt omgezet naar emissieloze deelmobiliteit. Mede gezien het Didam-arrest moet hier een goede visie voor gemaakt worden.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is blij dat er in het coalitieakkoord werk wordt gemaakt van de aanpak van de klimaatcrisis, waarbij iedereen kan meedoen. Het besparingsplan is vorige week aangenomen en er worden concrete stappen gezet om woningen van het gas af te halen. Ook wordt begonnen met het opwekken van duurzame energie op alle locaties die gunstig uit de MER komen. Het is goed dat het energielandschap in het noorden van Rijnenburg permanent wordt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt wat in de ogen van mevrouw Heijne permanent is.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) reageert dat er eerst sprake was van een tijdelijk landschap (10 tot 15 jaar). Die tijdelijkheid is eraf. Het kan uiteraard zo zijn dat er na die tijd nieuwe technieken zijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) meent dat innovatie en aanpassing dan in de contracten met de exploitanten moet worden opgenomen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) meent dat er nu volgens het bestemmingsplan ruimte komt voor energie. Met het energielandschap wordt niet precies de vorm van energie omschreven.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft een wethouder horen zeggen dat 70% tot 80% van de inwoners voor windmolens is. Er zijn echter ook 5.000 tot 6.000 mensen lid van actieve bewonersgroepen die daar dichtbij wonen. In welke mate speelt dat voor GroenLinks mee?

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) kent de cijfers. Overal waar je windmolens neerzet, zullen er mensen tegen zijn. Zij vraagt de heer Dijkstra welk belang zwaarder moet wegen. Er is overigens op het gebied van slagschaduw en geluid rekening gehouden met de bewoners.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) is niet tegen windmolens, maar vindt deze plek niet geschikt, omdat heel veel inwoners er last van hebben.

Mevrouw **Smit** (Volt) wijst erop dat de landelijke normen voor geluidsoverlast niet meer gelden. Welke ondergrens hanteert GroenLinks?

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) meent dat gemeenten hun eigen normen kunnen vaststellen. Zij houdt zich aan de adviezen uit de MER.

Mevrouw **Smit** (Volt) vraagt het college of de kaders die op basis van de MER gesteld worden, naar de raad komen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) onderschrijft dat rekening moet worden gehouden met de bewoners. De plannen komen nog langs de raad. GroenLinks vindt de gedachte van een energieontwikkelbedrijf interessant. Zo kan de gemeente meer sturen. Zij hoort graag wanneer de wethouder de commissie hierover kan informeren. In de vorige periode is het Actieplan circulair 2020-2023 vastgesteld. Het is belangrijk om nu een volgende stap te zetten en zij hoopt dat er in 2023 een voorstel naar de raad komt om de circulaire economie te versnellen, zodat Utrecht in 2030 uitkomt op 50% minder gebruik van primaire grondstoffen. Voorts is zij blij dat met betrekking tot luchtkwaliteit de nieuwe WHO-advieswaarde als uitgangspunt wordt genomen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is benieuwd of er geld is vrijgemaakt om de hogere eisen te kunnen halen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt het belangrijk om duidelijk te weten waar je uitkomt. Er is geen geld voor vrijgemaakt. Het Actieplan Schone lucht voor Utrecht wordt nu uitgevoerd en daarbij kan aan de nieuwe geldende waarden worden getoetst. GroenLinks is blij dat in het coalitieakkoord met betrekking tot houtstook expliciet staat dat subsidies worden aangeboden met het doel dat er minder gestookt wordt. Daarom moet de subsidieregeling om houtstook terug te dringen worden aangepast. De subsidie voor het vervangen van de kachel moet worden afgeschaft en er moet uitsluitend nog subsidie komen voor het verwijderen van een rookkanaal en het slopen van een oude kachel.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt hoe GroenLinks denkt over het subsidiëren van nieuwe houtkachels.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) heeft net bepleit om dat niet meer te doen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt of de motie die in de vorige periode is ingediend, niet meer werkzaam is.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) meent dat de kern van de motie was dat mensen met een laag inkomen tweemaal zoveel subsidie krijgen als mensen met een hoog inkomen. Dat wil zij graag

continueren.

Voor woonboten, waar een houtkachel de enige warmtebron is, zou een uitzondering kunnen worden gemaakt voor het vervangen van de kachel.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt waarom er bij GroenLinks extra aandacht is voor de woonboten.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) wil ook graag dat woonboten schoon verwarmd worden, maar ziet dat dat niet op alle boten mogelijk is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt het college of dit onderscheid te maken is in een subsidieregeling.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) wil ook in de publiekscampagne om overlast van houtstook tegen te gaan extra aandacht vragen voor de woonbootbewoners. Graag een toezegging van de wethouder.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) stelt dat GroenLinks blij is dat Samen voor Overvecht doorgaat en dat er structureel geld voor beschikbaar is. De best practices uit Overvecht kunnen worden toegepast in andere wijken. In Overvecht komt er een experiment om wijkbewoners voorrang te verlenen voor een woning in een nieuwbouwproject. GroenLinks vraagt de wethouder of dit experiment ook breder in de stad kan worden toegepast. GroenLinks vindt het de taak van de overheid om in deze wooncrisis woningen zo veel mogelijk uit de klauwen van de vrije markt te houden. Om de markt te beteugelen zijn al veel maatregelen genomen. Bovendien wordt van alle nieuwbouw 75% betaalbaar, waarvan 40% sociale huur. Helaas voldoen nog niet alle bouwplannen aan die norm. Daarom wil GroenLinks dat een inventarisatie wordt gemaakt van alle lopende bouwplannen en het percentage betaalbare woningen daarin. Hij wil weten of en hoe de raad kan bijsturen om te komen tot de ambitie van 40-35-25. Kan de wethouder deze inventarisatie toezeggen en zo ja, wanneer?

De heer **Te Hoonte** (VVD) meent dat die toezegging in de vorige commissie is gedaan. In de ambtelijke stukken rond de coalitieonderhandelingen staat echter dat dit maar voor een klein deel van de plannen mogelijk is, alleen de plannen die nieuw op tafel komen.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vindt het belangrijk om hier de komende tijd proactiever op te sturen en te kijken wat waar mogelijk is.

De heer **Bakker** (D66) is benieuwd naar de analyse van de wethouder om te zien waar dit echt mogelijk is, maar wil bestaande plannen niet in gevaar brengen.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) is blij dat in 2023 de verkoop van sociale huurwoningen stopt. Helaas staan er, vooral in West, steeds meer corporatiewoningen te koop, terwijl er een raadsuitspraak ligt dat die verkoop moet stoppen. Is de wethouder bereid zo spoedig mogelijk met de corporaties in gesprek te gaan en ervoor te zorgen dat corporaties zich gaan houden aan amendement 42 uit 2019?

De heer **Te Hoonte** (VVD) reageert dat die woningen eigendom zijn van de corporaties en dat die niet kunnen worden gedwongen zich aan de prestatieafspraken te houden.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vindt dat de overheid de regie moet pakken op de woningmarkt en moet ingrijpen. Elke woning die verkocht wordt, kan niet op dezelfde manier worden teruggebouwd.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) is voor eigenaarschap. Zou GroenLinks willen overwegen om binnen de 40% sociale huur ruimte te creëren voor sociale koop?

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) meent dat in het actieplan wordt gewerkt met betaalbare koop. In de 35% middenhuur zit betaalbare koop en daar kan ook sociale koop bij. De huidige sociale huurwoningen in de stad zijn echter hard nodig. Met het afschaffen van de verhuurdersheffing verdwijnt de motivatie om corporatiebezit te verkopen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) reageert dat heel veel huurders hun sociale huurwoning willen kopen.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vindt dit geen oplossing, want dan komen er steeds minder sociale huurwoningen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) meent dat er sociale huurwoningen moeten worden bijgebouwd.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vindt het geen goed idee. Hij vervolgt met de leegstand in de stad. Het is goed dat het college werk gaat maken van een leegstandverordening en hij is benieuwd naar de uitwerking en de invoeringstermijn.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) begint haar betoog met het onderwerp duurzaamheid. Na veel vertraging lijkt het plan van de Bethelkerk niet haalbaar meer omdat de bouwkosten enorm zijn toegenomen. Wat kan de gemeente hierin betekenen en kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld? Het CDA vindt het goed dat er meer geld wordt vrijgemaakt voor de laadinfrastructuur, maar wil graag dat er wordt geanticipeerd op de behoefte aan laadinfrastructuur, ook om de overstap naar elektrisch rijden te stimuleren. Het percentage duurzame energie als prestatie-indicator wordt vervangen door het percentage duurzaamheid van het stadsverwarmingsnet. Waarom kan dit niet naast elkaar bestaan? Het CDA wil graag een groene verantwoordingsdag instellen, waardoor meer betrokkenheid en bewustwording wordt gecreëerd.

De heer **Peters** (D66) vraagt wat de status van zo'n verantwoordingsdag moet zijn. Wordt het college dan afgerekend op wat er nog niet is gedaan?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat er geen sprake moet zijn van afrekenen. Het thema moet meer transparant worden en dichter bij de mensen worden gebracht.

De heer **Peters** (D66) heeft twijfels bij de effectiviteit van een dergelijke dag. Hoe denkt het CDA over het idee van D66 voor een klimaatberaad met een mandaat om de betrokkenheid te vergroten?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft al eerder uitgesproken voor een klimaatberaad te zijn, maar dat zou gericht zijn op een kleine groep mensen die de verdieping zoekt. Zij pleit juist voor een dag waarmee mensen in den brede worden betrokken.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) denkt dat verantwoordingsdag een bepaalde politieke lading heeft en pleit voor een groene initiatievendag.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) dankt voor de suggestie. Zij vindt het belangrijk dat, waar de gemeente veel geld vrijmaakt voor duurzaamheid, mensen weten waar het geld aan wordt besteed en of de doelen worden gerealiseerd. Zij vervolgt met het onderwerp afval en circulair en vraagt wat er gebeurt met al het bedrijfsafval dat momenteel rondslingerd op de straten. Kan de raad geïnformeerd worden over de nieuwe regels die per 1 juli worden ingevoerd?

De heer **Te Hoonte** (VVD) sluit zich aan bij deze vraag en is benieuwd naar het antwoord van de wethouder.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt hoe de wethouder denkt over buurtbinding voor ouderen en hoeveel projecten op dat vlak kunnen worden verwacht. Voorts vraagt zij aandacht voor de huisvesting van internationale studenten. Kan de gemeente op korte termijn een oplossing helpen bereiken? Zij ondersteunt wat er in het coalitieakkoord is opgenomen over onzelfstandige studentenhuishuisvesting. Ten aanzien van middenhuur en betaalbare koop is het CDA verheugd dat het voorstel is overgenomen voor een gemiddeld aantal vierkante meters van 65.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat dit gemiddelde aantal ook voor sociale huur gaat gelden. Wat vindt het CDA daarvan?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat goed, maar het moet wel in verhouding staan tot de prijs. Het CDA is voorstander van meer regie voor de gemeente ten aanzien van volkshuisvesting, maar zal strikt toezien op de consequenties van een strenge leegstandsverordening. Het CDA heeft tot nu toe de opkoopbescherming en zelfbewoningsplicht gesteund, maar vindt dat dit tussentijds geëvalueerd moet worden. Een laatste punt is de omzettingsvergunning die tot vier personen niet meer nodig zou zijn. Wordt het idee van GroenLinks voor een lichter vergunningstelsel hiermee overboord gezet?

De heer **Peters** (D66) is blij dat raad en college het belang van verduurzaming onderkennen. Er wordt een flinke investering gedaan in de transitie naar duurzaam verwarmde gebouwen en duurzaam opgewekte energie. Wel moeten de bewoners binnen de gestelde kaders kunnen meebeslissen over de warmtetransitie in hun wijk of stad. D66 is blij dat het college aan de slag gaat met een klimaatberaad met mandaat. Wanneer komt er een plan voor de opzet? Hij sluit zich aan bij de woorden van GroenLinks over Rijnenburg. Kan de wethouder bevestigen dat er in het noorden van de polder keuzes worden gemaakt die het scenario Klein Rijnenburg niet in de weg zitten?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt wat het mandaat van het klimaatberaad gaat inhouden.

De heer **Peters** (D66) reageert dat inwoners via loting wordt gevraagd om mee te beslissen over de wijze waarop de energie- en warmtetransitie worden vormgegeven.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) hoopt dat er de komende jaren nog meer burgerberaden komen.

De heer **Peters** (D66) is altijd voorstander van meer democratie. Hij vervolgt zijn betoog met het onderwerp zonnepanelen. D66 roept de wethouder op om direct te starten met het meer verplichten van zonnepanelen op nieuwbouw en bedrijfsdaken. Kan de wethouder toezeggen om voor het eind van het jaar het juridisch onderzoek af te ronden en de raad erover te informeren?

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt naar de koppeling met zonnethermie en warmteopslag.

De heer **Peters** (D66) wil zonnethermie niet uitsluiten. Alle oplossingen om tot een duurzaam Utrecht te komen, moeten worden aangegrepen. D66 wil huiseigenaren stimuleren om de stap naar zon op dak te zetten. Dat is of lijkt nu nog te ingewikkeld. D66 stelt voor om naar alle eigenaren van panden die geschikt zijn voor zonnepanelen een brief te sturen waarin de mogelijkheden en regelingen staan. Is de wethouder daartoe bereid, en zo ja, op welke termijn?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) meent dat er al regelmatig brieven worden gestuurd. Zij ziet meer in de trajectbegeleiding die onlangs door de wethouder is opgestart.

De heer **Peters** (D66) merkt dat er bij VvE's nog veel onduidelijkheid is over de mogelijkheden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wijst op de actie van een gemeentelijk aanbod van zonnepanelen door een of meer partijen.

De heer **Peters** (D66) vindt het belangrijk om dit onderwerp regelmatig onder de aandacht te brengen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) kan zich voorstellen dat nogmaals een actie vanuit de gemeente met een aanbod wordt gedaan, maar vindt alleen een brief zonde van het papier.

De heer **Peters** (D66) wacht de reactie van de wethouder af en staat open voor suggesties.

Mevrouw **Passier** (Volt) vraagt of de heer Peters bekend is met Buurtstroom.

De heer **Peters** (D66) antwoordt bevestigend. Er zijn veel initiatieven van onderop, maar informatie vanuit de gemeente als onafhankelijke partij heeft volgens hem meer effect.

Mevrouw **Passier** (Volt) concludeert dat de heer Peters voorstander is van dit soort initiatieven, maar vindt dat de gemeente de leiding moet nemen om het als pakket aan te bieden aan de inwoners.

De heer **Peters** (D66) denkt dat de gemeente keuzes moet maken tussen de initiatieven en die kan uitdragen. Hij vervolgt dat ook de daken van monumenten en erfgoed moeten bijdragen aan de energietransitie. Kan de wethouder zorgen dat dit snel mogelijk wordt gemaakt en zo ja, binnen welke termijn? Nieuwbouw moet volgens D66 zo duurzaam en ambitieus mogelijk gebeuren. Het college kan dit bestendigen door ondertekening van het convenant Duurzame woningbouw. Is de wethouder bereid dit convenant te ondertekenen vanuit het gouden ambitieniveau?

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat goud heel veel consequenties heeft en vraagt hoe passend het is om dat via een convenant af te dwingen.

De heer **Peters** (D66) vindt het gouden ambitieniveau een vertrekpunt, waarbij zo hoog mogelijk wordt ingezet.

De heer **Te Hoonte** (VVD) meent dat het gouden niveau min of meer dwingend is en consequenties heeft voor de financiële haalbaarheid van projecten. Moeten projecten dan stilgelegd worden?

De heer **Peters** (D66) beaamt dat er uitleg nodig is als het gouden niveau niet wordt gehaald. Hij mist de ambitie bij de VVD en ervaart dit als een vertragingstechniek.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil realistisch zijn en resultaten boeken die haalbaar zijn en die financieel gedekt zijn.

De heer **Bakker** (D66) vervolgt de inbreng van D66 met het onderwerp Wonen. D66 wil dat er voldoende, kwalitatief goede en betaalbare woningen beschikbaar zijn in de stad. Volgens het coalitieakkoord gaat het percentage voor middencategorie woningen omhoog van 25% naar 35% en middenhuur moet middenhuur blijven. Er komt ruimte voor Friendswoningen, meer onzelfstandige studentenwoningen. Ook wordt splitsen en omzetten makkelijker en wordt de opkoopbescherming uitgebreid. Leegstand wordt aangepakt met een taskforce Tijdelijk wonen, het Huurteam wordt versterkt en malafide makelaars worden aangepakt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wat de taskforce Tijdelijk wonen gaat opleveren. De zoektocht van de afgelopen jaren wordt slechts voortgezet.

De heer **Bakker** (D66) meent dat de taskforce ervoor moet zorgen dat de tijdelijke woningen er moeten komen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) ziet in het coalitieakkoord alleen dat de zoektocht wordt voortgezet. Wellicht kan het college reageren op de vraag wanneer de tijdelijke woningen worden gerealiseerd.

De heer **Bakker** (D66) vervolgt met de groep mensen die net te veel verdient voor sociale huur. Hij is blij met het bedrag van 3 miljoen dat in het fonds Betaalbare koop wordt vrijgemaakt. Kan de wethouder een opzet maken wanneer dat gebeurt? Hoe gaat de samenwerking met woningcorporaties en ontwikkelaars verlopen?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt naar de opvatting van D66 over de mogelijkheid om een sociale huurwoning te kopen.

De heer **Bakker** (D66) sprak over betaalbare koop en is blij met het fonds dat daarvoor in het leven is geroepen. Hij onderschrijft de daarin aangebrachte prioriteit. Hij verzoekt de wethouder om in de

lobby naar Den Haag een betere regulering en volgende stappen in het middensegment als prioriteit mee te nemen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat om betaalbare woningen te krijgen de prioriteit eveneens moet zijn om het puntenstelsel goed te laten doorlopen en sociale huur voor een brede groep toegankelijk te krijgen.

De heer **Bakker** (D66) is het daarmee eens. Er gebeurt op dit moment veel in het middensegment en daarbij is zeker aandacht en ondersteuning uit Den Haag nodig. Mensen die net boven de sociale huurgrens zitten, moeten een betaalbare woning kunnen vinden in het middensegment.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt waarom D66 denkt dat de minister aanmoediging nodig heeft bij regulering.

De heer **Bakker** (D66) denkt dat de minister goede ambities heeft, maar vindt het belangrijk om vanuit steden een signaal te laten horen. Hij vervolgt met Samen voor Overvecht. Overvecht is de meest groene wijk in de stad en moet dat blijven. Tegelijkertijd liggen er veel kansen voor groei. D66 roept het college op om voort te bouwen op de afspraken die tijdens de participatie rondom het wijkakkoord en Samen voor Overvecht zijn gemaakt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) beperkt zijn inbreng tot energie en klimaat. Hij vindt het jammer dat er bij klimaat geen verdere ambitie is meegegeven. Het woord "klimaatneutraal" komt in het coalitieakkoord helaas nergens voor. De wethouder heeft aangegeven dat Utrecht niet klimaatneutraal kan zijn, maar dat vindt hij een blamage. In de klimaatparagraaf staat slechts één concrete, met cijfers onderbouwde doelstelling: voor zon op dak. De rekenkamer heeft in twee rapporten kritiek geuit dat onduidelijk is hoe inzet van budget daadwerkelijk bijdraagt aan doelstellingen. In hoeverre acht de wethouder de energieparagraaf, en specifiek de koppeling tussen inhoudelijke doelstellingen en financiële middelen, navolgbaar en controleerbaar? Kan de wethouder toezeggen dat alle visies en plannen die uit deze paragraaf voortvloeien, rekenkamerbestendig zijn?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) onderschrijft deze vraag. Deelt de heer Van Heuven haar idee voor een groene verantwoordingsdag?

De heer **Van Heuven** (PvdD) oppert "Vegan Gehacktdag" als naam, naar analogie van Gehacktdag in Den Haag. Hij vindt het een goed idee om meer te verantwoorden hoe de gemeente bijdraagt aan een ambitieus klimaatbeleid. De PvdD vraagt het college met welke doelstelling gewerkt wordt. Als voorbeeld noemt hij de reductie van CO₂ en wijst in dit verband op Amsterdam en Groningen. Kan de wethouder toezeggen dat er een ambitie komt op het gebied van uitstoot? Utrecht is geselecteerd als een van de honderd climate neutral cities, die in het kader van een EU-missie in 2030 klimaatneutraal moeten zijn. Hoe geeft Utrecht inhoud aan deze missie? Hoe ziet de wethouder de deelname aan dat programma in vergelijking tot de eigen doelstellingen? De PvdD vindt het goed dat de energievisie een klimaatvisie wordt, met aandacht voor voedsel. Wil de wethouder ook de portefeuille Eiwittransitie op zich nemen?

De heer **Peters** (D66) vraagt wat de gemeente Utrecht, met relatief weinig boeren, kan doen op het vlak van eiwittransitie.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt dat er te weinig beleid wordt gemaakt op het gebied van voedsel. Inwoners moeten worden verleid om plantaardiger te eten. Ook de horeca moet hierbij worden meegenomen. Voorts zou hij graag zien dat vertegenwoordigers van Utrecht op conferenties over klimaat en duurzaamheid plantaardig eten en drinken. Kan de wethouder dit toezeggen? De PvdD vindt het jammer dat er in Rijnenburg een woonwijk wordt gepland, waardoor de energieopwek minder wordt. Voorts wordt bij plaatsing van windmolens alleen rekening gehouden met omwonenden en niet met dieren. Dat ziet de PvdD graag anders. Is de wethouder bereid om meer geluidswallen naast snelwegen te laten bouwen en te benutten voor zonnepanelen? Biomassa wordt benoemd als tijdelijke oplossing, een continuering van bestaand beleid. De PvdD had graag gezien dat een eindjaar werd gesteld, met als doel dat het de ontwikkeling van andere, wel

duurzame bronnen aanjaagt.

Hij sluit zich aan bij de vragen van het CDA over het ophalen van bedrijfsafval, zeker in de binnenstad.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) is blij met het coalitieakkoord. Zij gaat in op het sociaal energiebesparingsplan. Wanneer kan de raad dat verwachten, bijvoorbeeld dit najaar bij de energievisie? Een ander punt is het 50% eigenaarschap van zonnepanelen en windmolens van bewoners uit de buurt. Kan dit per direct worden toegepast of kan de wethouder dit snel inpassen in de plannen die nu op de rol staan?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) gaat in op het onderwerp wonen, in het nieuwe coalitieakkoord volkshuisvesting geheten. Met dit akkoord waait er een nieuwe wind: er komt een stop op de verkoop van sociale huur, van nieuwe projecten wordt 75% betaalbaar, waarvan 40% sociaal, terughoudendheid met sloop en een actief grondbeleid. Deze punten moeten snel worden opgenomen in de woonvisie, zodat ontwikkelaars weten wat de eisen zijn. Wanneer is deze visie te verwachten en kan de wethouder tot die tijd al zo veel mogelijk sturen op de nieuwe ambities? Hoe wordt in de lopende projecten bijgestuurd? Hij sluit aan bij de vraag van GroenLinks om een lijst van lopende projecten. De PvdA vraagt ook aandacht voor de lopende sloopprojecten. Kan daar ook een lijst van komen?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of de PvdA sloop wil tegenhouden of het programma anders wil zien dan tot nu toe is afgesproken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dat vooraf gekeken moet worden of tot sloop moet worden overgegaan.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) noemt als voorbeeld de Jan van Galenstraat. Hoe denkt de heer Van der Zweth over dat plan?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dat een goed voorbeeld. Er zijn daar nog geen definitieve besluiten genomen. Hij vraagt de wethouder inzichtelijk te maken bij welke projecten er nog andere mogelijkheden zijn dan sloop.

De heer **Te Hoonte** (VVD) concludeert dat de PvdA het percentage nieuwe projecten wil verhogen, dat er gestopt wordt met verkoop van sociale huur en dat sloopprojecten moeten worden heroverwogen. Dit heeft veel financiële consequenties voor woningcorporaties. Kan de PvdA hier een prioriteitstelling in geven?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat corporaties meer woningen krijgen en de mogelijkheid krijgen om bij te bouwen, en daardoor hun inkomsten kunnen verhogen. De combinatie van maatregelen maakt dit mogelijk.

De heer **Te Hoonte** (VVD) reageert dat de verkoop van woningen het bouwen van andere woningen mogelijk maakt. Zo werkt het binnen een corporatie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst op de verhuurdersheffing die geschrapt wordt. Het gaat om een aantal componenten die samen effect hebben.

De heer **Harris** (SP) concludeert dat er nu toch over de markt wordt gesproken en niet zozeer over volkshuisvesting.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat door het verhogen of schrappen van de grens voor sociale huur meer mensen recht hebben op de basisvoorziening wonen die een corporatie biedt. Hij vervolgt met het onderwerp kwetsbare doelgroepen. Wanneer kan de wethouder daarmee aan de slag? Tot slot vraagt hij aandacht voor de schimmelwoningen, waar vaak mensen met een laag inkomen wonen. Er is een amendement aangenomen, maar het duurt te lang. Wat gaat de wethouder op korte termijn doen? Wellicht kan met de inschakeling van een expert meer druk

worden gezet.

Mevrouw **Smit** (Volt) gaat in op klimaat, energie en groen. In het coalitieakkoord staat een volledig pakket maatregelen dat bijdraagt aan de beperking van de opwarming van de aarde. Het gaat echter vaak om inspanningen zonder concreet meetbare resultaten. Volt wil dat Utrecht in 2040 klimaatneutraal is. In het coalitieakkoord wordt echter de nationale doelstelling gevolgd: 2050. Op die manier is Utrecht geen voorloper maar een meeloper. Volgens haar kan het boompje voor het stadhuis voor een klimaatneutraal Utrecht in 2030 dan ook weg, of in ieder geval het bordje.

De heer **Peters** (D66) stelt voor te wachten tot 2030 en optimistisch door te gaan. D66 ziet Utrecht liever gister dan vandaag klimaatneutraal.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) vraagt welke actie Volt wil nemen om een hogere klimaatambitie te halen.

Mevrouw **Smit** (Volt) vindt de doelstelling op besparen bijvoorbeeld vrij laag. Er staan veel goede maatregelen in het coalitieakkoord, maar daar is geen doel aan verbonden.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt hoe Volt denkt over de windmolens in Lage Weide.

Mevrouw **Smit** (Volt) reageert dat Volt voor het opwekken van duurzame energie is, in alle vormen. Wel moeten er duidelijke normen zijn voor afstand en overlast.

Zij vervolgt haar betoog met participatie. Zij is blij met het klimaatberaad. Het streven naar 50% eigenaarschap van bewoners voor zon en wind is lastig te sturen en af te dwingen. Hoe gaat de wethouder dat realiseren?

Streeft het college ook naar coöperatieve vormen van warmte en hoe gaat het die vormgeven? Zon op dak staat tamelijk versnipperd in het coalitieakkoord en Volt zou graag een integrale aanpak zien.

Voorts wordt ingezet op het maximaal beperken van overlast, geluid en slagschaduw en wordt een MER opgesteld voor geschikte locaties. Er staat echter niets over de normen die gehanteerd worden. Kan de wethouder aangeven of er voor de gehele gemeente kaders worden gemaakt voor windmolens? Worden die aan de raad voorgelegd? In het coalitieakkoord is sprake van een permanent energielandschap. Worden daarin de kaders van de MER meegenomen? In het coalitieakkoord staat dat rond de stad natuur en landschap van groter formaat moeten worden ontwikkeld. Volt pleit voor een goede balans tussen recreatie, biodiversiteit, natuur en energieproductie. Is daar een afwegingskader voor?

Mevrouw **Passier** (Volt) gaat in op het onderwerp wonen. Er is een gigantisch tekort aan (betaalbare) huizen. Volt is blij met de plannen van de coalitie. Volt vraagt waarom onzelfstandige studentenhuysvesting onder sociale huur gaat vallen. Studenten hebben volgens haar eerder behoefte aan een studio en niet aan een gezinswoning. Welke invloed heeft dit op de verdeling van de sociale huurwoningen?

De heer **Bakker** (D66) meent dat de wens van de coalitie is dat studenten samen gaan wonen.

Mevrouw **Passier** (Volt) deelt die wens, maar vraagt zich af hoe het college dit precies ziet. Zij vraagt of het bij Friendswoningen alleen om huurwoningen gaat of ook om koopwoningen. Hoeveel woningen denkt de wethouder per jaar te kunnen toevoegen door de inzet van de taskforce? Voor de aanpak van malafide makelaars zijn geen middelen gereserveerd. Hoe pakt de wethouder dit aan? Volt moedigt de uitbreiding van de opkoopbescherming aan en is benieuwd naar de grens die wordt gehanteerd.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) is blij met de inzet op duurzaamheid en energie en dat wordt ingezet op de handhaving van een verplicht label-C voor kantoren. Onnodige verlichting verdwijnt en reclameborden gaan 's nachts uit. Het verduurzamen van huurwoningen draagt bij aan het klimaat, maar is financieel niet voor iedereen haalbaar. Daarom is zij blij met de opzet van een sociaal energiebesparingsoffensief. Wanneer kan de uitwerking hiervan worden verwacht?

Verduurzaming door verhuurders is een goede zaak, maar mag niet leiden tot huurverhoging. Zij is blij met de inzet van zonnepanelen op daken en de ambitie om te streven naar 50% lokaal eigenaarschap. Kan de wethouder de raad op de hoogte houden van de ontwikkelingen rondom energieopslag? Het doel om in 2050 volledig circulair te zijn, is ambitieus en vergt een serieuze inzet. De ambitie om bij afval van 413kg per persoon naar 180kg te gaan, is goed, maar de wethouder moet ook afspraken met bedrijven maken over het beperken van afval.

Student & Starter pleit voor een autovrije binnenstad en is blij dat er gekeken wordt naar een uitbreiding van de milieuzone. Bij wonen ligt de nadruk op bouwen in hoog tempo, met een focus op de sociale huursector.

Zij is blij met de aandacht voor studentenhuysvesting en de inzet van erfpachtgelden. Door onzelfstandige studentenhuysvesting onder sociale huur te laten vallen, wordt het voor ontwikkelaars aantrekkelijker om in de plannen ruimte te maken voor studentenwoningen. Zij vraagt de wethouder om in gesprek te blijven met onderwijsinstellingen over het benodigd aantal studentenwoningen, met name voor internationale studenten.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) meent dat de erfpachtgelden al enige tijd ingezet worden en vraagt zich af hoeveel geld daar nog van beschikbaar is.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) weet dat niet en speelt de vraag door naar de wethouder. Friendswoningen zijn een goede ontwikkeling en dragen bij aan de oplossing van de woningnood. Zij is voorts blij met de volgende punten uit het coalitieakkoord: het fonds voor betaalbare koopwoningen, de grotere focus op doorstroming op de woningmarkt, het optreden tegen discriminatie op de woningmarkt en de versterking van het huurteam.

De heer **Essabiri** (DENK) begint met de 40% sociale huur die in het coalitieakkoord is afgesproken. DENK pleit voor 50% sociale huur, omdat binnen de 40% al veel wordt toegewezen aan verschillende doelgroepen. DENK vindt dat de 40% sociale huur volledig moet worden gereserveerd voor mensen die al twaalf jaar wachten op een sociale huurwoning, en voor het huisvesten van kwetsbare doelgroepen. Als de 40% niet gesplitst kan worden, moet de wethouder ten minste 50% sociale huur aanhouden.

Dit college voert een beleid van gentrificatie: grote gezinnen die niet rijk zijn, moeten maar buiten de gemeente woonruimte zoeken. Dit is af te leiden uit de vierkante meters die gereserveerd worden voor sociale huurwoningen en betaalbare middenhuur. Kan de wethouder toezeggen dat ook in termen van vierkante meters ten minste 40% van het oppervlak sociale huur is?

De vorige wethouder heeft toegezegd dat hij aan de slag zou gaan met cultuursensitieve huisvesting. Het actieplan Thuis voor ouderen spreekt niet over ouderen met een migratieachtergrond of over cultuursensitieve huisvesting en zorg. Zowel NOOM als Attifa hebben constructieve plannen voor huisvesting. Kan de wethouder in overleg met NOOM en Attifa het actieplan Thuis voor ouderen aanvullen met een uitwerking van cultuursensitieve huisvesting en zorg voor oudere migranten en zo ja, op welke termijn?

De heer **Te Hoonte** (VVD) memoreert dat Thuis voor ouderen vorige week besproken is en dat er toen geen moties door DENK zijn ingediend.

De heer **Essabiri** (DENK) heeft een toezegging gekregen van de wethouder, maar wil dat die nader wordt uitgewerkt.

Energiearmoede wordt met de dag ernstiger. De maatregelen die getroffen worden, zijn niet voldoende. Sociale huurwoningen hebben nauwelijks zonnepanelen. Kan de wethouder onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om sociale huurwoningen zo snel mogelijk van zonnepanelen te voorzien?

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) is blij met de inzet op de wooncrisis en met de ruimte die wordt vrijgemaakt om innovatieve wooninitiatieven te stimuleren. De ChristenUnie vraagt de wethouder in de uitwerking mee te nemen dat mensen geholpen moeten worden om de juiste route binnen de gemeente te vinden. Het is goed dat per project 30% van de sociale huurvoorraad beschikbaar komt voor kwetsbare groepen. Op welke manier gaat de wethouder daarmee aan de slag?

Nu het contract met Gazprom wordt beëindigd, moet er een nieuwe aanbesteding komen. Kan

hierbij naast het ethische aspect ook duurzaamheid worden meegewogen? Het zou goed zijn om over te stappen naar een partij die een echt duurzame manier van energiewinning hanteert. In het coalitieakkoord is aandacht voor het grote tekort aan arbeidskrachten, met name in de bouw en bij de politie. Onderschrijft de wethouder dat het ook gaat om beroepen die nodig zijn bij de energietransitie? Hoe wordt ervoor gezorgd dat de extra arbeidskrachten er daadwerkelijk komen? Zij sluit aan bij GroenLinks op het punt van luchtkwaliteit en is benieuwd welke extra maatregelen er komen, hoe gemeten wordt of die effectief zijn en hoe eventueel kan worden bijgestuurd. Hoe gaat het college de raad hiervan op de hoogte houden?

Zij is blij met de suggestie van de PvdD over een groene feestdag en met de roep om meer verantwoording vanuit de gemeente, maar vindt één dag in het jaar niet voldoende. De ChristenUnie zou graag zien dat op diverse plekken, fysiek en digitaal, te vinden is welke problemen Utrecht tegemoet kan zien vanwege de opwarming van de aarde, welke praktische oplossingen er zijn om die tegen te gaan (mitigatie) en om minder last te hebben van de opwarming (adaptatie), maar ook wat bedrijven en gemeenten al doen en in welke buurt. Een mooi voorbeeld is te vinden op de website van Barcelona of op maakgoudaduurzaam.nl. Is de wethouder bereid om op korte termijn te kijken of iets dergelijks mogelijk is in Utrecht?

In de voorjaarsnota wordt gesproken over circulair bouwen, maar in het coalitieakkoord wordt breder gekeken naar een circulaire economie. Zij spreekt liever van een circulaire samenleving.

De heer **Peters** (D66) vraagt wat mevrouw Alblas precies bedoelt.

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) meent dat het bij economie vooral gaat om bedrijven. Een circulaire samenleving spreekt veel meer mensen aan. Zij is blij met het voornemen om een upcycle centrum te openen en om initiatieven als Buurman Utrecht te steunen.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) ziet in het coalitieakkoord weinig terug van de urgentie die de wooncrisis en klimaatcrisis oproepen. Er is sprake van het verkameren van woningen en het uitbreiden van de laadinfrastructuur. Er wordt ingezet op sociale huur, maar er is ook ruimte voor gentrificatie. BIJ1 zou graag zien dat het college radicaler beleid gaat voeren op het gebied van energie, duurzaamheid en wonen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) ziet heel mooie dingen in het coalitieakkoord en is benieuwd wat BIJ1 nog meer zou willen.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) zal dit in haar betoog toelichten.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of het rijtje maatregelen dat mevrouw Minnaert noemde voor BIJ1 positief is of niet.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) ziet het niet als oplossingen voor de klimaat- of wooncrisis.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wat het bezwaar is tegen uitbreiding van de laadinfrastructuur.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) komt daar later op terug. Zij begint met energie. In het coalitieakkoord is sprake van klimaatrechtvaardigheid en het tegengaan van energiearmoede, maar ook zijn er plannen die daar juist aan bijdragen. Het verkopen van aandelen in windmolens is niet voor iedereen betaalbaar, en zij die er niet in kunnen investeren, krijgen in de toekomst een hogere energierekening dan zij die dat wel kunnen. BIJ1 zou graag zien dat de energievoorzieningen van de toekomst niet voor energiearmoede zorgen en dat energievoorzieningen in collectief eigendom worden geplaatst. Hoe denkt de wethouder hierover?

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) wijst op het energielandschap Rijnenburg, waar het 50% eigenaarschap is geregeld en waar juist mensen met een kleine beurs kunnen deelnemen.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) hoort graag meer over wat deze plannen concreet inhouden. Hoe rijmt de wethouder de verwachting dat tankstations in de toekomst niet meer nodig zullen zijn met het feit dat de industrie nu al aangeeft dat er te weinig grondstoffen zijn om aan de vraag naar elektrische

auto's te voldoen?

De heer **Peters** (D66) vraagt of BIJ1 niet wil inzetten op laadpalen en elektrisch vervoer.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) reageert dat BIJ1 nooit heeft geloofd dat elektrische auto's de oplossing zijn voor de klimaatcrisis. Dat betekent niet dat je moet doorgaan met vervuilen.

De heer **Peters** (D66) vraagt wat dan de oplossing van BIJ1 is.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) wil inzetten op openbaar vervoer en dat gratis maken voor iedereen.

De heer **Peters** (D66) vraagt of dat een dieselbus of een elektrische bus moet zijn.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) reageert dat er minder elektrische bussen dan auto's zullen zijn. Ook moet er verder naar oplossingen worden gezocht. In hoeverre is in de plannen om de accu's van elektrische auto's te gebruiken om het stroomnet te ontlasten, rekening gehouden met de groei van elektrische auto's in de stad?

Zij vervolgt met het onderwerp verduurzaming. BIJ1 zou graag zien dat er concrete doelstellingen komen bij het vragen om een bijdrage van bedrijven en hoort graag wat de wethouder hiervan vindt. Wat gaat het aantrekken van circulaire ondernemers bijdragen aan het verduurzamen en meer circulair maken van de stad?

Zij sluit af met het onderwerp wonen. In het coalitieakkoord wordt gesproken over gemengde wijken. Erkent de wethouder dat dit in verschillende wijken zal leiden tot gentrificatie en dat diversiteit uit de wijk en de stad wordt verdreven?

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) meent dat een voorbeeld van gentrificatie is dat sociale huur wordt gesloopt voor koopwoningen. Dat doet Utrecht niet.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) reageert dat het toevoegen van woningen ervoor kan zorgen dat horeca-bedrijven en supermarkten veranderen, waardoor de prijzen omhooggaan. Mensen worden dan alsnog uit hun wijk verdreven.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) concludeert dat BIJ1 niet wil dat in bestaande wijken nieuwe woningen worden toegevoegd.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) ontkent dit, maar wil geen dure huizen plaatsen in wijken waar veel sociale huur is.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) meent dat er ook goedkope woningen in dure wijken worden gebouwd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) noemt als voorbeeld de Kanaalstraat in Lombok, die op dit moment best monotoon is qua winkelaanbod. Zou het geen verrijking kunnen zijn voor de buurt als daar meer diversiteit in het winkelaanbod zou komen?

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) vindt dat de Kanaalstraat in Lombok al erg gegentrificeerd is. De buurt is onbetaalbaar.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) meent dat een divers aanbod voor de hele wijk een goede zaak zou zijn.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) reageert dat, als mensen geforceerd samenleven, bepaalde groepen minder ruimte krijgen in de openbare ruimte.

Zij sluit zich aan bij de inbreng van DENK over de sociale huur. Het coalitieakkoord kent relatief weinig maatregelen om huurders te beschermen. Erkent de wethouder dat er met de huidige beleidsvoorstellen risico is op misbruik door huisjesmelkers? Zo ja, is de wethouder bereid om meer maatregelen te nemen om dit tegen te gaan?

Tot slot vindt zij het niet passend dat het eigendomsrecht wordt beschermd boven het beschermen

van het woonrecht van alle mensen in de stad. Is de wethouder het ermee eens dat kraken een logisch gevolg is van de uit de hand gelopen wooncrisis? Kan de wethouder toezeggen dat het kraakverbod in Utrecht niet zal worden gehandhaafd?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of het college bereid is de kansen en mogelijkheden te onderzoeken om koop van sociale huurwoningen makkelijker te maken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst op de consequentie van sociale koop, namelijk dat de woning later weer voor veel geld verkocht kan worden.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) is zich hiervan bewust, maar meent dat het probleem nu vooral zit in het middensegment. Hij pleit ervoor om eens naar de systematiek van verdeling te kijken. Hij meent dat aan de voorkant voldoende sociale huur kan worden bijgebouwd om het aan de achterkant mogelijk te maken dat mensen via sociale koop een eigen woning kunnen bemachtigen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dat met het voorstel van de heer Dijkstra de sociale huursector wordt uitgehoud.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) verwacht dat de groep mensen die hun sociale huurwoning wil kopen de komende jaren groeit. Voorts maakt hij zich zorgen over de dwingende afspraken over de vastgoedmarkt. Wat gaat de wethouder anders doen? Hij ziet graag een voorstel voor de uitwerking van het Woz-afhankelijke ozb-percentage, waarmee de lobby richting het Rijk kan worden versterkt. Tot slot vraagt hij of er een krachtige leegstandsverordening komt, die een preventief effect heeft naar eigenaren.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) mist de onderwerpen energie en klimaat in de inbreng van de heer Dijkstra.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) kan zich op dat punt goed vinden in het collegeprogramma.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) heeft gehoord dat EenUtrecht klimaatneutraal wil zijn in 2040 en dat de windmolens in Rijnenburg geen goed plan zijn. Hoe wil EenUtrecht de klimaatneutraliteit bereiken?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wijst op het feit dat een windmolen op zee vijf tot tien keer meer oplevert dan een windmolen op land. Hij wil ruim baan geven aan allerlei energie-initiatieven.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) meent dat het geen kwestie is van of-of; volgens haar is alles nodig.

Mevrouw **Smit** (Volt) vraagt of EenUtrecht weet dat een combinatie van wind en zon optimaal is en dat wind op zee vaak niet duurzaam is.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt windmolens op land achterhaald.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wijst op het feit dat Nieuwegein windmolens aan de oostkant wil neerzetten.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat mensen in dat gebied zich terecht zorgen maken over de effecten en is daarom van mening dat er geen windmolens moeten komen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of EenUtrecht duurzame energie alleen wil laten toekomen aan bewoners die tijd en ruimte hebben om dat zelf te gaan organiseren.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) ziet collectieve oplossingen als een belangrijk onderdeel van de hele aanpak.

De heer **Harris** (SP) vindt de ontspoorde woningmarkt een logisch eindpunt van het kapitalistische

systeem. Hij is blij met een aantal aspecten van het woonbeleid, zoals de zelfbewoningsplicht. Het percentage sociale huurwoningen is te laag. Er zijn veel plannen voor tijdelijke woonruimte, maar er wordt ook gesloopt, waardoor tijdelijke woonruimte verdwijnt. Kan het college een schatting geven van hoeveel er netto overblijft?

Het plan om voor 2030 1.200 woningen bij te bouwen in de Uithof klinkt leuk, maar de voorzieningen daar zijn nog onder niveau. Is het mogelijk om bij de Archimedeslaan te kijken naar tijdelijke woonmogelijkheden?

Met betrekking tot duurzaamheid en energie sluit hij zich aan bij de gestelde vragen.

De **voorzitter** concludeert dat hiermee de eerste termijn van de raad is afgelopen. Hij schorst hierop de vergadering voor enkele ogenblikken.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan wethouder Streefland.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) gaat in op de vraag van de PvdA over een plan van aanpak kwetsbare EU-arbeidsmigranten. Het plan van aanpak is al enige tijd geleden vastgesteld, maar het Rijk was nog op zoek naar een dekking voor de kosten. Eind juni is er een bestuurlijk overleg met de staatssecretaris, waarna de raad zo snel mogelijk geïnformeerd wordt.

De VVD vroeg of er een tekort is aan ethische hackers. Voor het detecteren van technische kwetsbaarheden kan de inzet van ethische hackers waardevol zijn. De gemeente heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in interne detectie en daaruit komen voldoende signalen om actie op te nemen. Binnen de Nederlandse hackgemeenschap is er beperkte capaciteit om deel te nemen aan jaarlijkse events, zodat het niet haalbaar is om per stad een event op te zetten.

De ChristenUnie vroeg naar de Wet open overheid en de ambities daarop. De ambitie van Utrecht reikt verder dan wat in de Woo minimaal wordt gevraagd. Alle documenten met informatiewaarde worden binnen een dossier actief openbaar gemaakt.

Voorts is gevraagd welke opdracht aan de ethische commissie wordt gegeven met betrekking tot persoonsdata en algoritmen. Onderzocht wordt of een ethische commissie kan helpen bij het ontwikkelen van een digitale ethiek binnen de gemeente. Het Team Uthiek is een multidisciplinair team dat projecten met een digitale component ethisch toetst. Vorig jaar is een extern expertpanel toegevoegd.

De VVD vroeg of Samen voor Overvecht niet eerst geëvalueerd moet worden. Op 11 mei 2022 is de raad geïnformeerd middels een evaluatie, die op 8 juni met de wijk is besproken. Er is een positieve trend te zien, die door de wijkbewoners wordt herkend. De overlast van jongeren is gedaald en er zijn 300 banen bij gekomen. Het aantal leerlingen met een startdiploma stijgt. Bijna 100 jongeren zijn door Focus aan werk of opleiding geholpen. Er zijn ook zorgen: de werkloosheid blijft hoog, evenals het percentage gezinnen dat langdurig in armoede leeft.

Met betrekking tot het verduurzamen van erfgoed zullen eigenaren de komende jaren worden geholpen.

De heer **Peters** (D66) vraagt wat er anders gaat dan in de vorige collegeperiode.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) reageert dat er nu beleid op is. Dat geeft veel duidelijkheid. Een volgende stap is het verder verstevigen van de samenwerking met mensen met particulier erfgoed.

De heer **Peters** (D66) zou graag een doelstelling zien voor hoeveel erfgoed verduurzaamd wordt.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) zegt dat het aan particulieren zelf is. De gemeente kan daarbij ondersteunen.

De heer **Peters** (D66) meent dat de gemeente het goede voorbeeld kan geven door echt aan de slag te gaan met verduurzaming van erfgoed.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) gaat in op de vraag van het CDA over de Bethelkerk. Het duurde lang om het beleid voor zonnepanelen op gemeentelijke monumenten te maken en daardoor zijn de bouwkosten gestegen. Zij zegt toe te kijken wat er nog mogelijk is qua ondersteuning en zal de raad na de zomer informeren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) dankt de wethouder voor de toezegging.

De voorzitter geeft hierna het woord aan wethouder Schilderman voor haar beantwoording.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) gaat in op de vraag van GroenLinks over het actieplan Circulair. Het actieplan loopt tot en met 2023 en zal herijkt worden en een vervolg krijgen in 2024. Het CDA en Student & Starter vroegen naar het bedrijfsafval. Het college heeft de ambitie om daar steviger op te treden. De gemeente voert het verzameluitvoeringsbesluit uit, behorend bij de Afvalstoffenverordening. De aangescherpte regels worden in de eerste week van juli gepubliceerd en zijn van kracht vanaf 15 juli.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt hoe de raad nog kaderstellend kan bijstellen op zo'n korte termijn. Kunnen vragen nog tijdig worden ingebracht?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) wijst op de behoefte aan snelle actie. De hoeveelheid afval is niet de verantwoordelijkheid van de gemeente en de afvalscheiding door de bedrijven is vrijwillig. Zij stelt voor om later dit jaar de aangescherpte regels te evalueren en er voor het eind van het jaar een brief aan de raad over te sturen. Dan kan de raad nog aanvullende kaders meegeven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) meent dat de klachten vooral zijn dat er bij misstanden geen actie wordt ondernomen door de gemeente. Gaat dat ook veranderen per 15 juli?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt dat er meer zal worden gehandhaafd op het verkeerd aanbieden van bedrijfsafval. Vanaf 15 juli moet er een adresaanduiding komen op bedrijfsafval.

Zij vervolgt met het convenant Duurzaam bouwen. Het college streeft naar goud. De ondertekening staat gepland op 29 september 2022.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt welke extra kosten goud met zich meebrengt.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert dat het gaat om een streven naar goud, maar heeft de financiële impact niet paraat. Zij zegt toe de raad daarover voor 29 september te informeren.

De heer **Peters** (D66) vraagt hoe de wethouder de financiële impact gaat berekenen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt toe voor de ondertekening in een brief te laten weten of er een financiële impact is van het streven naar goud en, zo ja, wat die is.

De ChristenUnie zegt dat circulariteit over meer gaat dan alleen de circulaire economie. Er wordt middels een brede aanpak op verschillende manieren ingezet op het hergebruik van materialen. BIJ1 vroeg hoe circulaire ondernemers bijdragen aan de doelstelling. De wethouder wijst op het Hof van Cartesius, waar een aantal gebouwen voor 95% is gemaakt van hergebruikte materialen.

Mevrouw **Minnaert** (BIJ1) ziet in het coalitieakkoord het woord "circulair" (bij ondernemers) tussen haakjes staan.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert dat van veel ondernemers een bijdrage aan verduurzaming wordt gevraagd. Zij onderscheidt twee onderdelen: de algemene inzet voor een herkenbaar economisch profiel waar duurzaamheid onderdeel van is, en een specifieke inzet om circulaire ondernemers zich te laten vestigen in Utrecht.

De heer Dijkstra sprak over de ozb. Het college streeft naar een breder lokaal belastinggebied, passend in de lijn van het kabinet.

De voorzitter geeft hierna het woord aan wethouder Oosters.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) begint met de vraag van de VVD over de milieuzone. Het college is niet van plan om te wachten op de landelijke evaluatie van de milieuzone. Het college wil tempo

maken om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren. Door de nieuwe ambitie om de WHO-advieswaarde van 2022 vast te houden, is extra onderzoek nodig. Daarvoor is geld gereserveerd, voor de komende vier jaar 2,25 miljoen.

GroenLinks vroeg naar de houtstooksubsidie. Eind dit jaar worden de subsidieregels aangescherpt en daarbij wordt de mogelijkheid meegenomen om de vervangingssubsidie af te schaffen. Zij zegt toe de raad hierover in Q4 te informeren. Het college twijfelt over het uitzonderen van woonboten, omdat dat leidt tot ongelijke behandeling.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is blij met de toezegging. Is er nog tijd om de brief die in Q4 wordt gestuurd, te agenderen en erop te reageren?

Mevrouw **Oosters** (wethouder) zegt toe dat de brief op tijd zal worden gestuurd.

GroenLinks vroeg in de campagne extra aandacht te besteden aan woonboten. De inschatting is dat dat niet veel effect heeft voor de luchtkwaliteit. De campagne moet juist breed worden ingezet.

Het CDA vroeg naar de laadinfrastructuur. Laadpalen worden proactief geplaatst op basis van het gebruik van bestaande laadpalen. Dat is voldoende om mensen te laten overstappen. De komende jaren komen er snelladers bij winkelcentra en sportparken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of er gereageerd wordt op signalen uit wijken waar er niet genoeg laadpalen zijn.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert dat er palen worden bijgeplaatst op plaatsen waar heel veel geladen wordt.

Met de suggestie voor een groene verantwoordingsdag gaat zij graag samen met de raad aan de slag.

BIJ1 vroeg naar het tekort aan grondstoffen en het beleid op elektrisch vervoer. Het college zet in op openbaar vervoer, maar dat is niet voor iedereen een oplossing. Je kunt mensen niet verbieden om een auto te kopen, maar autobezit kan wel worden tegengegaan. Op korte termijn ziet zij geen problemen met grondstoffen en laadcapaciteit. De prognoses inzake laadpalen zijn aangeleverd bij de netbeheerder, die een impactanalyse op het net maakt. De uitkomsten daarvan worden eind dit jaar verwacht.

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) heeft gevraagd welke maatregelen er komen op luchtkwaliteit en of er bijgestuurd kan worden.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert dat het beleid enigszins moet worden aangepast naar aanleiding van de nieuwe WHO-waarde.

De heer **Peters** (D66) vraagt of in het onderzoek rond de milieuzone ook de dieselsloepen in het centrum worden meegenomen.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) neemt die suggestie mee.

De **voorzitter** geeft hierna het woord aan wethouder De Vries.

De heer **De Vries** (wethouder) verwacht dat de verhuurdersvergunning in Q2/2023 aan de raad wordt voorgelegd. De vergunning wordt gebiedsgericht en de onderbouwing is op basis van leefbaarheid. De precieze uitwerking volgt in het tweede halfjaar van 2022. De raad wordt geïnformeerd middels een raadsbrief.

GroenLinks vroeg of voorrang voor bewoners van een wijk ook op andere plekken kan worden toegepast. Dit kan alleen als die specifieke groep anders niet aan een woning kan komen of als de voorrangsregel kan zorgen voor doorstroming op de woningmarkt. Het voorstel is om te kijken welk effect het experiment in Overvecht heeft. De bevindingen worden meegenomen in een onderzoek naar een mogelijke lokale voorrangsregel.

Een andere vraag was om in gesprek te gaan met woningcorporaties om te voorkomen dat er nog meer woningen worden verkocht. Er zijn prestatieafspraken waarin de verkoop al is beperkt.

Er is gevraagd wanneer de leegstandverordening komt. De beantwoording van deze vraag en van

eerder gestelde schriftelijke vragen komt op zeer korte termijn naar de raad. Volgens de planning zal de leegstandverordening in Q1/2023 aan de raad worden voorgelegd.

Het CDA vroeg naar buurtbinding voor ouderen. Op dit moment lopen er twee pilots. De evaluatie daarvan zal te zijner tijd met de raad worden gedeeld.

Voorts was er de vraag of de gemeente een rol kan spelen bij de huisvesting van internationale studenten. De gemeente is met onderwijsinstellingen in gesprek. Op dit moment is de rol van de gemeente met name gericht op de informatievoorziening.

Met betrekking tot Friendswoningen zegt de wethouder dat er op dit moment een lichte toets is op samenwonen met drie personen. Vanaf vier personen is er een zwaardere leefbaarheidstoets. Een deel van de invulling van het coalitieakkoord op dit punt volgt binnenkort in beleidsregels, een ander deel volgt later in de vorm van een verordening.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) meent dat er sprake is van een nieuwe regel. Waarom wordt de regel aangepast?

De heer **De Vries** (wethouder) wijst op de wens om te kijken hoe zwaar of licht de regel moet zijn.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt om een nadere toelichting.

De heer **De Vries** (wethouder) zegt toe hierop later terug te komen.

Er is gevraagd wat de taskforce tijdelijk wonen gaat opleveren. De doelstelling van de taskforce is om 3.500 tot 5.000 flexwoningen te realiseren tot en met 2025. Over de voortgang wordt de raad elk kwartaal geïnformeerd.

D66 vroeg naar het Fonds betaalbare koop. Na de zomer komt de wethouder met een raadsbrief waarin staat welke instrumenten worden ontwikkeld en geïmplementeerd en in welke volgorde. Bijvoorbeeld de wet op goed verhuurderschap wordt van kracht in 2023. De opzet van een dergelijk fonds wordt in de raadsbrief aangegeven, met de concrete implementatie.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) meent dat er in een eerdere commissievergadering al een toezegging is gedaan op dit punt, met een termijn erbij.

De **voorzitter** zal dit checken.

De heer **De Vries** (wethouder) reageert op de vraag over splitsen en omzetten. De nieuwe Huisvestingsverordening moet 1 juli 2023 gereed zijn. Daarbij hoort ook onderzoek naar het omzetten en splitsen van woningen. Hij heeft eerder ook overleg hierover en zal de uitkomsten daarvan met de raad delen.

D66 vroeg tot slot naar de prioriteiten richting het Rijk. De stap van woningmarkt naar volkshuisvesting is op meerdere vlakken in het coalitieakkoord terug te zien. Hij noemt als voorbeeld regulering van middenhuur, maar ook het doortrekken van het puntenstelsel.

Volt vroeg of de Friendswoningen huur of koop zijn. In dit geval gaat het om huurwoningen.

De vraag over de taskforce heeft de wethouder al beantwoord.

Mevrouw **Passier** (Volt) ziet in het coalitieakkoord de helft van het budget uit het overdrachtsdossier staan. Hoe gaat de wethouder daarmee de aantallen woningen realiseren?

De heer **De Vries** (wethouder) meent dat een oplossing kan liggen in het combineren van zaken: de taskforce, betaalbaar wonen en gemengd wonen.

Er is gevraagd naar de aanpak van malafide makelaars. Voor de Wet goed verhuurderschap en de verhuurdersvergunning is in de begroting geld opgenomen.

Een andere vraag ging over de opkoopbescherming. In het voorstel staat dat onderzocht wordt of de grens van 80% van de Woz-waarde juridisch mogelijk is. Met de G4 wordt gekeken wat haalbaar is.

Student & Starter vroeg of verduurzaming niet zorgt voor hogere huren. De huur kan soms in de basis hoger zijn, maar de betere energieprestatie zorgt voor lagere woonlasten. Corporaties geven huurders de tijd om te wennen aan een hogere huur.

DENK heeft gevraagd aan wie de 40% sociale huur wordt toegewezen. Het percentage van 30%

voor mensen met een kwetsbare achtergrond is er niet voor niets. Op die manier hoopt de gemeente zowel mensen in een kwetsbare positie als mensen die behoefte hebben aan sociale huur, een dak boven hun hoofd te bieden.

De heer **Essabiri** (DENK) wijst ook op mensen die twaalf jaar op een woning wachten. Zou er iets meer uit het duurdere segment kunnen worden gereserveerd voor kwetsbare doelgroepen?

De heer **De Vries** (wethouder) zou graag veel meer sociale huurwoningen hebben, maar Utrecht zit al boven het landelijke percentage. Er is echter ook een grote vraag in de middencategorie. Het college wil kijken naar een brede spreiding, omdat het probleem niet voorbehouden is aan één bepaalde groep.

Voorts vroeg DENK naar het aantal vierkante meters. Op dit moment wordt ingezet op een gemiddeld aantal van 65m².

Tot slot stelde DENK een vraag over cultuursensitieve ouderenhuisvesting. De wethouder herhaalt de eerder gedane toezegging dat er in Q1 een brief komt over cultuursensitiviteit bij de aanpak Thuis voor ouderen.

De ChristenUnie pleit ervoor om inwoners op weg te helpen bij het vinden van de juiste route bij woongroepen en andere coöperatieve woonvormen. Daarvoor wordt een extern steunpunt opgericht, als onderdeel van het actieplan van de Utrechtse wooncorporaties.

Het realiseren van 30% voor kwetsbare groepen is onderdeel van de prestatieafspraken met de wooncorporaties.

BIJ1 sprak over gemengde wijken. In het coalitieakkoord is niet voor niets het percentage 40-35-25 benoemd. Tegelijkertijd ben je er niet met enkel en alleen woningen. De voorzieningen groeien mee en ook welzijn werkt daaraan.

Verder is gezegd dat er weinig middelen zijn voor de aanpak van misbruik van woningnood. De verhuurdersvergunning is daarvoor een middel en daarvoor wordt geld vrijgemaakt.

Met betrekking tot kraken wijst de wethouder op de Leegstandverordening.

EenUtrecht vroeg of het college bereid is om mogelijkheden tot verkoop van sociale huurwoningen te onderzoeken. Het college is hier niet toe bereid, omdat bij verkoop van sociale huurwoningen op termijn de markt daarop inspringt.

Ten slotte komt hij terug op de vraag van mevrouw Zwinkels over de eerder gedane toezegging over het Fonds betaalbare koop. Het college komt in Q3 met beleidsregels en een toelichting komt. De aanpassing van de Huisvestingsverordening op dit punt volgt in de eerste helft van 2023.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) wijst op het aangenomen amendement uit 2019 om de verkoop van sociale huur te stoppen. Hij wil graag dat de wethouder met de corporaties in gesprek gaat om de verkoop te stoppen.

De heer **De Vries** (wethouder) zegt toe het gesprek aan te gaan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) memoreert zijn vraag over een overzicht van sloopprojecten en over de schimmelwoningen.

De heer **De Vries** (wethouder) zegt toe dat er een overzicht van sloopprojecten zal worden toegestuurd. Hij reageert dat de corporaties voorrang geven aan complexen waarbij de bouwkundige staat van invloed is op de schimmelvorming. Het amendement is vertaald naar prestatieafspraken. De monitor prestatieafspraken wordt na de zomer met de raad gedeeld. Verduurzaming van de woningvoorraad is hierbij een belangrijk thema.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zou graag zien dat een onafhankelijk expert beoordeelt waar en hoe er moet worden ingegrepen.

De heer **De Vries** (wethouder) antwoordt dat de beoordeling van woningen op de aanwezigheid van schimmels onderdeel is van het takenpakket van de woningtoezichthouder. Bij een inspectie wordt naar de aanwezigheid van schimmels gekeken. Huurders kunnen voorts een klacht indienen, waarna een onafhankelijk oordeel volgt.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt de wethouder of er een krachtige leegstandverordening komt. Voorts heeft hij gevraagd hoe deze wethouder zich anders gaat opstellen dan de vorige om te voorkomen dat allerlei afspraken met de vastgoedmarkt niet gehaald worden.

De heer **De Vries** (wethouder) verwijst de tweede vraag naar wethouder Eerenberg. Het college is voornemens om de leegstandverordening scherp te formuleren. Partijen die misbruik maken, moeten worden aangepakt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) heeft drie punten voor de tweede termijn. Kan de wethouder toezeggen dat de raad vooraf over de uitgangspunten van de verhuurdersvergunning kan spreken? Hij hoopt dat het college erop toeziet dat het naleven van de prestatieafspraken over verkoop zo goed mogelijk gebeurt. Met betrekking tot de schimmelwoningen blijft hij bij zijn oproep om een externe beoordelaar in te schakelen.

De heer **De Vries** (wethouder) reageert positief op het voorstel van de heer Van der Zweth over de verhuurdersvergunning, maar wijst wel op eventuele vertraging. De brief komt in Q3.

De voorzitter geeft vervolgens het woord aan wethouder Van Hooijdonk.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) begint met de vraag van Volt over de normen voor windenergie. In de Ruimtelijke Strategie Utrecht is een aantal geschikte locaties aangewezen en daar wordt een MER op uitgevoerd. De resultaten komen in de klimaatvisie, die door de raad wordt vastgesteld. Het is niet gezegd dat voor alle projecten dezelfde kaders worden gehanteerd. Over concrete projecten worden ook raadsbesluiten genomen.

Met betrekking tot het energielandschap in Rijnenburg wordt ook rekening gehouden met woningen en met dieren. Bij het realiseren van het energielandschap is op voorhand geen enkel instrument taboe.

In reactie op de oproep van de heer Dijkstra om geen enkele windmolen te plaatsen, verwijst zij naar de beantwoording van de schriftelijke vragen op 11 januari jl. Daarin is ook een vergelijking gemaakt met andere geluidsbronnen. De normen voor wind zijn veel strenger dan voor andere bronnen. Ook in de bijeenkomst van de U16 is veel informatie gegeven. Zij zal de link daarvan via de griffie verspreiden.

Vervolgens gaat zij in op de vragen over zon op dak. Op korte termijn komt er een plan van aanpak. Het juridische inzicht volgt in Q4. Zij onderschrijft de suggestie voor een interventie van de gemeente om zo veel mogelijk mensen met een geschikt dak te bereiken. Dat zou ook een social media offensief kunnen zijn. Het college gaat daarmee aan de slag en zal hierop in een brief in Q4 terugkomen. De doelgroepen aanpak komt terug in het plan van aanpak voor zon op dak, evenals zonnepanelen op sociale huurwoningen.

Volt vroeg naar de balans tussen zonnepanelen, groen, biodiversiteit en recreatie. Daar is geen standaardantwoord op. Per locatie moeten keuzes worden gemaakt.

Mevrouw **Smit** (Volt) kan zich voorstellen dat een principekader wordt opgesteld.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) denkt dat dat terugkomt in de klimaatvisie, maar meent dat elke locatie een zorgvuldige afweging vereist. Rijkswaterstaat is bezig met het programma OER, meer zonnepanelen langs snelwegen. Utrecht werkt hieraan mee bij de A2.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt naar de planning van Rijkswaterstaat.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) kan daar helaas niets over zeggen. Richting de heer Te Hoonte zegt zij dat zonnethermie weliswaar niet in het coalitieakkoord staat, maar dat het wel aandacht heeft. Het college zal het gesprek daarover voeren en het bevorderen waar het nuttig is. In het plan van aanpak over zonne-energie zal ook een eerste aanzet worden gegeven voor opslag. In de klimaatvisie wordt dit nader uitgewerkt. Het principe van 50% eigenaarschap wordt al in alle lopende projecten op verschillende manieren toegepast.

Mevrouw **Smit** (Volt) vraagt hoe de gemeente ervoor zorgt dat het daadwerkelijk gebeurt.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat het privaatrechtelijk makkelijker af te dwingen is dan publiekrechtelijk. Tot nu toe blijkt gelukkig dat initiatiefnemers ook willen meewerken.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) vraagt of ook wordt meegenomen dat mensen die in de buurt wonen, met voorrang in aanmerking komen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert bevestigend. Bij nieuwe projecten is dat goed te doen. Een en ander wordt vastgelegd in de klimaatvisie. Zij begrijpt de uitspraak van BIJ1 dat het niet voor iedereen haalbaar is. Het college probeert het eigenaarschap voor mensen in de buurt zo veel mogelijk te stimuleren.

De PvdA en Student & Starter hebben gevraagd naar het sociale besparingsoffensief. Begin Q4 kan hopelijk gestart worden met een eerste sessie. De bestendinging wordt opgenomen in de herziening van het programma Besparen in Q2 2023.

Met betrekking tot het splitsen van de rekening herhaalt zij de eerder gedane toezegging dat zij met de studenten aan de slag zal gaan voor Q4.

Op de vraag wat mogelijk is richting bedrijven antwoordt de wethouder dat er energiecontroles zijn voor het deel waarvoor de gemeente het bevoegd gezag is. Voor kantoren is er wetgeving op komst. Er komt meer verleiding voor allerlei doelgroepen, er is een loket en de gemeente gaat aan de slag met bedrijventerreinen.

Volt heeft gevraagd of ook aan coöperatieve vormen van warmte wordt gedacht. In de transitievisie Warmte is daar ruimte voor gegeven, maar het moet niet het grotere geheel in gevaar brengen.

De heer Van Heuven vroeg naar de einddatum van biomassa. Het college streeft naar zo snel mogelijk, maar zolang er geen groen alternatief is, zal biomassa nodig zijn. Informatie over het klimaatberaad volgt in Q4. In plaats van de eerder gehanteerde indicator wordt nu gekeken welk deel van warmte en welk deel van stroom duurzaam is. Er is gevraagd of de doelstellingen Rekenkamer roof en realiseerbaar zijn. Volgens haar moet het ook bij energie gaan om de vraag welke maatregelen je gaat nemen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) mist doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en energie. Er wordt geld uitgegeven, maar het is niet duidelijk wat dat oplevert. Hij wil graag dat doelen worden opgenomen in de klimaatvisie en dat die onderbouwd worden.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert dat de gemeente bij energie geen publiekrechtelijk gezag heeft. In de klimaatvisie worden zeker doelen opgenomen. Zij wil echter geen doelstellingen opnemen die niet realistisch zijn.

De heer **Van Heuven** (PvdD) geeft de wethouder in overweging om contact te zoeken met haar collega's in Groningen en Amsterdam.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) wijst op het coalitieakkoord, waarin staat dat de gemeente aan de slag gaat met elke locatie in Utrecht waar energieproductie mogelijk is. Er gaan 40.000 woningen van het aardgas en er komt in deze periode nog een extra transitievisie Warmte voor het vervolg. Zij daagt de heer Van Heuven uit om op inzet meer te doen. Het heeft geen zin om te speculeren op de opbrengst van locaties.

Mevrouw **Smit** (Volt) vraagt hoe de raad kan bijsturen als er geen doelstellingen zijn.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) zegt dat er wel output is geformuleerd en dat de raad daarop kan controleren. Het is alleen niet duidelijk hoeveel CO₂-reductie het oplevert.

Mevrouw **Smit** (Volt) vraagt of de output ook wordt gelinkt aan outcome.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert dat de gemeente daar minder grip op heeft.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) denkt dat de outcome en doelen mensen kunnen inspireren.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) wil vooral realistisch zijn en doen wat in het coalitieakkoord is opgeschreven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) concludeert dat de raad behoefte heeft om aan de stad resultaten te laten zien. Hij wil graag verder bespreken hoe dat op een goede manier mogelijk is.

De heer **Peters** (D66) vraagt de wethouder toe te zeggen om kansen die zich de komende jaren voordoen op het gebied van duurzaamheid, aan te grijpen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert bevestigend. Zij hoopt dit de komende maanden in woorden en daden te kunnen laten zien.

De heer Van Heuven vroeg naar climate neutral cities. Hierover is met de Europese Commissie gesproken en Utrecht is geselecteerd.

Mevrouw Heijne vroeg wanneer er informatie komt over de verkenning van het ontwikkelbedrijf. Dit komt in Q4.

BIJ1 vroeg naar de voorzieningen voor iedereen. De gemeente gaat in gesprek met Stedin en Eneco om te kijken wat de gemeentelijke rol is.

De heer Te Hoonte vroeg naar deelauto's. Er komt binnenkort een plan van aanpak naar de raad. Het onderzoeken van het Didam-arrest en de gevolgen daarvan vraagt wat meer tijd.

De PvdD sprak over eiwittransitie. In de klimaatvisie komt ook iets over voedsel te staan, maar de gemeente heeft niet overal invloed op. Zij vindt het te ver gaan als de raad kaderstellend wordt voor het dieet van het college.

De heer **Van Heuven** (PvdD) preciseert dat het hem gaat over het eetgedrag van collegeleden op beurzen en conferenties over duurzaamheid en klimaat.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) laat dit over aan de collegeleden.

De ChristenUnie heeft gevraagd of het gascontract duurzamer kan. Vanwege de korte tijd en de stress op de markt is dit helaas niet mogelijk. Wel wordt direct begonnen met het voorbereiden van het contract dat daarna komt.

Met betrekking tot de arbeidsmarkt heeft zij eerder toegezegd hierop in Q4 terug te komen. De inspanningen op het gebied van de campagne zijn opgevoerd, maar zijn tot nu toe gericht op het handelingsperspectief van mensen.

De heer **Peters** (D66) gaat met zijn fractie overleggen over het informeren van huiseigenaren over zon op dak en komt hierop terug.

De heer **Van Heuven** (PvdD) blijft bij zijn oproep om doelen te formuleren om zo meer te kunnen sturen. Hij overweegt op dit punt een motie in te dienen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) herhaalt dat in de klimaatvisie doelen worden geformuleerd.

De **voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit hierop, te 00.34 uur, de vergadering.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Energie en Klimaat

Wethouder Van Hooijdonk

- Voor of na de zomer 2022 volgt een plan van aanpak zon op dak.
- In Q4 2022 volgt een raadsbrief inzake uitkomst juridisch onderzoek zon op dak.
- In Q4 2022 volgt een raadsbrief inzake klimaatberaad.

- In Q1 2023 volgt een raadsbrief inzake ontwikkelbedrijf.
- Sociaal besparingsoffensief (doelen klimaatvisie) volgt in Q4 2022 en bij 1^e herziening programma in Q2 2023.

Milieu en Emissieloos vervoer

Wethouder Oosters

- Begin Q4 2022 volgt een raadsbrief inzake subsidie houtstook, inclusief regels voor vervanging.

Wonen

Wethouder De Vries

- In Q3 2022 volgt een raadsbrief inzake verhuurdersvergunning.

Samen voor Overvecht en Erfgoed

Wethouder Streefland

- In sept-okt 2022 volgt een raadsbrief inzake mogelijkheden casus Bethelkerk (erfgoed en duurzaamheid).

Circulaire Economie

Wethouder Schilderman

- Voor 29 sept 2022 volgt een raadsbrief inzake financiële impact streven naar ambitieniveau goud bij convenant duurzaam wonen.
- Eind Q4 2022 volgt een raadsbrief met eerste ervaringen aanbieden regels bedrijfsafval.